

Pääomamarkkinaunioni

Toimia pääoman liikkuvuuden parantamiseksi vaalikaudella

- **Sijoitusrahastojen rajat ylittävän markkinoinnin helpottaminen**

Vaikka sijoitusrahastot ovat EU:ssa kasvaneet nopeasti (hallittavien varojen määrä oli kesäkuussa 2017 14 310 miljardia euroa) EU:n sijoitusrahastomarkkinat ovat edelleen pääosin kansallisia. 70% hallinnoitavista varoista on sellaisten sijoitusrahastojen hallussa, jotka on valtuutettu tai rekisteröity jakeluun vain kotimarkkinoillaan. Sen sijaan vain 37 prosenttia yhteissijoitusyrityksistä ja noin 3 prosenttia vaihtoehtoisista sijoitusrahastoista on rekisteröity toimimaan useammassa kuin kolmessa jäsenvaltiossa.

Sääntelylliset esteet, kuten jäsenvaltioiden markkinointivaatimukset, sääntelypalkkiot ja maksut, sekä erilaiset hallinnolliset ja ilmoitusveloitteet muodostavat merkittävän esteen rahastojen rajatylittävälle toiminnalle EU:ssa.

Lainsäädäntöpakettilla koordinoidaan ja lisätään edellytyksiä rahastonhoitajille toimia EU:n sisämarkkinoilla, ja helpotetaan kollektiivisten sijoitusrahastojen rajat ylittävää markkinointia ja jakelua. Näin sijoitustuotteiden jakelu kuluttajalle tulee yksinkertaisemmaksi ja edullisemmaksi.

Uudistuksilla parannetaan nykyistä sijoitusrahastoja koskevaa sääntelykehystä, joka perustuu pääasiassa yhteissijoitusyrityksiin (UCITS) ja vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajiin (AIFM) liittyviin direktiiveihin. Uudet säännöt mahdollistavat rahastonhoitajien toimia kaikkialla EU:n sisämarkkinoilla, samalla kun varmistetaan korkeatasoinen sijoittajansuoja.

- **Yritysten pörssilistautumisen helpottaminen:**

Listautuminen on tärkeää yrityksen kasvun vauhdittamiseksi. Esimerkiksi Lontoon pörssin pk-yrityksien tulot kasvoivat keskimäärin 37 % ja ne kasvattivat henkilökuntaa n. 20 % listautumista seuraavan vuoden aikana. Kuitenkin pörssiin listautumisen kustannukset ovat noin 10–15 % kaupan arvosta pienemmille listautuville yrityksille.

Siksi kuluneella vaalikaudella helpotettiin listautumista, lisäämällä, laajentamalla ja helpottamalla suunnattuja osakeanteja. MiFID II -direktiivin mukana vuodesta 2017 alkaen pk-yrityksille omistetut pörssit ovat voineet aloittaa toimintansa.

Monet monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmissä (multilateral trading facility, MTF) olevat pk-yritykset raportoivat taloutensa pelkästään kansallisen ohjeistuksen ja lainsäädännön mukana, mikä tekee tiedon vertailusta eri yritysten kesken sijoittajalle vaikeaa. Tämän ratkaisemiseksi komissio tekee yhteistyötä Kansainvälisen tilinpäätöstandardilautakunnan (International Accounting Standards Board, IASB) kanssa vapaaehtoisen mutta yhtäläisen raportointijärjestelmän luomiseksi.

- **Riskipääomasijoittaminen**

Eurooppalaisten yritysten, erityisesti kasvuyritysten ja start-upien on haastavaa saada pääomarahoitusta liiketoiminnalleen, joka voisi luoda Eurooppaan tärkeitä uusia työpaikkoja ja innovaatioita. Ongelmana on erityisesti uusien, innovatiivisten – ja tätä kautta myös riskialttiiden – ideoiden, projektien ja yritysten rahoitus. Pankkien mahdollisuudet rahoitukseen

ja yritysten rahoitustarpeet eivät aina kohtaa ja yrityksille tarvitaankin monipuolisempia rahoituslähteitä.

Tällä hetkellä EU-alueen kasvuyrityksillä on vaikeuksia nimenomaan yrityksen toiminnan laajentamisvaiheessa, jolloin puhutaan pitkäaikaissijoitusten tarpeesta. Lisäksi noin 90 % riskisijoituspääomasta on keskittynyt vain kahdeksaan jäsenvaltioon.

Olen tehnyt työtä kummallakin vaalikaudella riskipääomarahoituksen (venture capital) vahvistamiseksi Euroopassa. Tällä vaalikaudella olin pääneuvottelija raportissa, jossa uudella lainsäädännöllä helpotetaan rahastojen rekisteröitymistä ja varmistetaan, etteivät kansalliset viranomaiset vaadi rahastoilta perusteettomasti kansallisia rekisteröinti- ja valvontamaksuja. Lisäksi myös isommille rahastonhoitajille (AIFM-direktiivin mukaisesti rekisteröityneille) avattiin mahdollisuus hallinnoida EuVECA/SEF - eli riskipääoma ja sosiaalisen yritystoiminnan EuVECA/SEF - rahastoja, minkä lisäksi rahastojen mahdollisuutta antaa jatkorahoitusta lisättiin.

EuVECA/-SEF asetuksilla luotiin kaksi uutta rahastorakennelmaa, joihin osallistuminen on vapaaehtoista. EuVECA ja EuSEF -passin eli toimiluvan ansioista rahaston on mahdollista kerätä varoja ja markkinoida rahastoa EU-laajuisesti. Aloitteet ovat osa laajempaa riskipääomasijoittamista koskevaa pakettia, johon sisältyy mm. riskipääomalle tehtävät Euroopan laajuiset rahasto-osuusrahastot (pan-European venture capital fund-of-funds).

- **Vähittäismarkkinoille tarkoitettujen ja institutionaalisten sijoitusten edistäminen**

Kuluneen vaalikauden tärkeimpiä saavutuksia oli piensijoittajan suoja parantavan, paketoitujen sijoitustuotteita (PRIIPs) koskevan lainsäädännön kehittäminen, jossa toimin ryhmäni pääneuvottelijana. Kotitalouksien osakeomistus on vähentynyt vuosina 1975-2007 28%:sta 10-11%:iin, ja piensijoittajien osuus kaikista sijoittajista on alle puolet 70-luvun tasosta.

Siksi parlamentti ja komissio tarkastelivat keinoja lisätä sijoitustuotteiden kilpailua ja tuotteiden kulujen mahdollisten voittojen ja riskien läpinäkyvyyttä vähittäissijoittamisen helpottamiseksi. Myös Suomessa on ollut tapauksia, joissa piensijoittajille ja esimerkiksi ikäihmisille on aggressiivisesti markkinoitu sijoitustuotteita, joita asiakas ei ole täysin ymmärtänyt.

Uusilla vuonna 2018 voimaan tulleilla vaatimuksilla varmistetaan, että markkinoilla on selkeitä ja ymmärrettäviä tuotteita, joiden riskit ja kulut kuluttaja ymmärtää. Sijoittajalle tarjottavasta avaintietolomakkeesta tulisi käydä selväksi tuotteen luonne, riskipitoisuus ja kustannukset.

- **Joukkorahoituksella uusia rahoituslähteitä**

Parlamentti myös tarkasteli sähköisten alustojen ja rahoitusteknologioiden tarjoamia mahdollisuuksia helppoon mutta turvalliseen rahoituspalvelujen välitykseen piensijoittajille. Joukkorahoituksessa ihmiset tai organisaatiot voivat rahoittaa erilaisia hankkeita online-alustojen kautta. Tämä mahdollistaa, että kansalaiset, järjestöt ja yritykset voivat kerätä suhteellisen pieniä rahamääriä.

Yhteisrahoitus voi siten tarjota vaihtoehdon vakuudettomille pankkilainoille, jotka ovat tällä hetkellä pk-yritysten ulkoisen rahoituksen tärkeimpiä lähteitä. Samalla on tärkeää, että varmistetaan yhtenäiset säännöt joukkorahoituspalvelujen tarjoajien toiminnalle ja valvonnalle, kuten muidenkin yhteisrahoituspalvelujen tarjoamiselle on säännöt unionissa.